

**UCHWAŁA Nr LXXI/520/2024
RADY GMINY BURZENIN**

z dnia 17 kwietnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2022 – 2026 za rok 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 424) **Rada Gminy Burzenin** uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2026 za rok 2023 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Burzenin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Margorzata Płociennik
Margorzata Płociennik

Załącznik do Uchwały
Nr LXXI/520/2024
Rady Gminy Burzenin
z dnia 17.04.2024 r.

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2022 – 2026 ZA ROK 2023

Od połowy 2023 roku obowiązują nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania przemocy. Dotychczasowe sformułowanie „przemoc w rodzinie” zastąpiono sformułowaniem „przemoc domowa”. Ustawodawca oprócz samej zmiany nazwy w tytule ustawy i jej poszczególnych przepisach, wprowadził też wiele nowych rozwiązań legislacyjnych, których celem jest poprawa sytuacji osób dotkniętych przemocą. Co za tym idzie dokonano zmian w zakresie funkcjonowania podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, jak też w samej procedurze „Niebieskie Karty”.

Podstawowymi aktami prawnymi określającymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dla jednostek samorządu gminnego oraz odnoszącymi się do sytuacji osób doświadczających przemocy są:

1. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 424);
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.);
3. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).
4. przepisy wykonawcze i przepisy prawa miejscowego.

Przywołane wyżej przepisy prawa zobowiązują samorządy do tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy, w tym do opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Zadania podejmowane w tym zakresie w 2023 r., realizowane były w Gminie Burzenin w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2026, przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XLI/315/2022 Rady Gminy Burzenin z dnia 7 lutego 2022 r. Wykonanie Programu koordynował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Burzeninie.

Celem głównym podejmowanych działań było tworzenie warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmiana zachowań i postaw wobec tego zjawiska.

I. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez edukację środowiska lokalnego w celu podniesienia społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy.

W ramach tego obszaru podejmowane były następujące działania:

Zespół Szkół w Burzeninie

Szkoła Podstawowa w Burzeninie prowadzi zajęcia związane z przeciwdziałaniem przemocy wśród rówieśników, ale również przemocy domowej

- ✓ podczas godzin pozostających do dyspozycji wychowawcy podejmowano tematy związane z przeciwdziałaniem przemocy – 260 uczniów;
- ✓ zajęcia z grupami przedszkolnymi poruszające temat bezpieczeństwa oraz kulturalnego zachowania – 138 dzieci;
- ✓ zajęcia z uczniami z zakresu profilaktyki zachowań przemocowych prowadzone przez pedagoga szkolnego, klasy I – VIII - 260 uczniów;
- ✓ zajęcia z uczniami z zakresu profilaktyki zachowań przemocowych prowadzone przez pedagoga specjalnego, klasy I – VIII oraz w grupach przedszkolnych - 400 uczestników;
- ✓ konsultacje pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego i psychologa z rodzicami dot. niepokojących zachowań uczniów związanych z przejawami agresji lub objawami trudności emocjonalnych, których następstwem może być agresja rówieśnicza, liczba konsultacji – 38;
- ✓ spotkania wychowawców z rodzicami zarówno indywidualne, jak i przy okazji wywiadówek, podczas których poruszane są tematy związane z profilaktyką przemocy i zachowań agresywnych (2 wywiadówki w roku w każdej klasie oraz spotkania indywidualne) liczba spotkań - 50, liczba uczestników - 230;
- ✓ programy profilaktyczne:
 - „Sztuka Emocji” – 37 uczestników
 - „Dopalaczom mówimy stop – wybieramy zdrowie” – 57 uczniów
 - „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” – 39 uczestników
 - Kierunek Optymizm – 12 uczestników
- ✓ przedstawienia profilaktyczne:
 - Rodzinny dramat – 70 uczestników
 - Niewinna gra – 109 uczestników
 - Tajemniczy skrzat – 250 uczestników
 - Dziki zachód – 201 uczestników
 - Dwa bieguny – 106 uczestników
 - Wołanie o pomoc – 50 uczestników
- ✓ w szkole funkcjonuje „Skrzynka zaufania”, do której uczniowie mogą zgłaszać anonimowo informacje o przejawach agresji lub innych problemach, mogą również zgłaszać własne inicjatywy;
- ✓ uczniowie mają dostęp do gazetek szkolnych o tematyce profilaktycznej oraz informujących o możliwościach uzyskania pomocy (ilość – 3).

Zespół Szkół w Waszkowskiem

Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy realizowane są w ramach Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki Zespołu Szkół w Waszkowskiem w zakresie sfer dotyczących społeczności szkolnej.

- ✓ diagnozowano zachowania ryzykowne podejmowane przez uczniów poprzez prowadzenie rozmów z uczniami i ich rodzicami;
- ✓ udzielano wsparcia uczniom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji emocjonalnej poprzez prowadzenie rozmów przez nauczycieli, pedagoga oraz psychologa;
- ✓ przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla uczniów na temat zapobiegania pojawianiu się przemocy wśród uczniów: „Szkoła bez przemocy – przypomnienie zasad obowiązujących”, „Trudna sztuka odmawiania – uczymy się mówić nie”, „Życie to nie matematyka – zasady dobrego zachowania”, „Emocje i uczucia – jak je rozpoznawać i nad

- nimi panować”, „Szacunek – wiem co oznacza i jak go okazywać”, „Bezpieczeństwo w szkole i poza nią”, „Jestem dobrym kolegą” w klasach VI-VIII, liczba uczestników - 86;
- ✓ prowadzono rozmowy z uczniami na temat konsekwencji eksperymentowania z alkoholem i narkotykami podczas zajęć z pedagogiem szkolnym, a także pedagogiem specjalnym w klasach VI -VIII, liczba uczestników – 61;
 - ✓ rozwijano zainteresowania i pasje uczniów poprzez: motywowanie do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, zachęcanie do prezentowania swoich zainteresowań i pasji na forum społeczności szkolnej;
 - ✓ zbierano informacje dotyczące pojawiania się niepokojących zachowań wśród uczniów świadczące o występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie;
 - ✓ przeprowadzono indywidualne rozmowy z uczniami wśród których zdiagnozowano prawdopodobieństwo występowania niewłaściwych zachowań w rodzinie;
 - ✓ przeprowadzono indywidualne rozmowy z rodzicami uczniów, wśród których zdiagnozowano zagrożenie występowania niewłaściwych zachowań w rodzinie, a także zgłoszone były niewłaściwe zachowania ze strony rówieśników;
 - ✓ w szkole działa zainstalowana przez Samorząd Uczniowski „Skrzynka szkolnych problemów”, do której uczniowie mogą zgłaszać niepokojące sytuacje i fakty, które są na bieżąco rozpatrywane;
 - ✓ w gazetce SU znajdują się informacje i podane są numery telefonów do instytucji udzielających wsparcia dla uczniów i ich rodzin w przypadku wystąpienia zjawiska przemocy;
 - ✓ podczas godzin wychowawczych prowadzono rozmowy z uczniami na temat konsekwencji eksperymentowania z alkoholem i narkotykami, podejmowano również tematy z zakresu profilaktyki uzależnień;
 - ✓ spektakle profilaktyczne dla uczniów:
 - „Tajemniczy skrzat”
 - „Niewinna gra”
 - „Szkolny szantaż”
 - „Magia słowa”

W spektaklach uczestniczyło 37 uczniów z klas I-III i 98 z klas IV-VIII.

Ponadto na bieżąco prowadzone są działania profilaktyczno-wychowawcze w celu podnoszenia świadomości uczniów i ich wrażliwości na występowanie zjawiska przemocy i właściwych sposobów reagowania na nie.

Gminny Dom Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna w Burzeninie

Gminny Dom Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna w Burzeninie podejmują wiele działań rozwijających i kształtujących zainteresowania dzieci i młodzieży oraz formujących właściwą postawę społeczną.

Gminny Dom Kultury oferuje szereg pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych i artystycznych dla dzieci i młodzieży. Imprezy okolicznościowe, spotkania tematyczne, koncerty, wycieczki dedykowane są także dla dorosłych mieszkańców gminy Burzenin.

Działania realizowane przez ww. instytucje promują antyprzemocowe postawy oraz pozwalają konstruktywnie zagospodarować czas wolny zarówno dzieciom, młodzieży jak i dorosłym mieszkańcom gminy Burzenin.

Na tablicy ogłoszeń znajduje się plakat z informacjami i numerami telefonów do instytucji oraz organizacji udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy.

Podsumowanie działań realizowanych w 2023 r.:

- ✓ liczba plakatów/informacji – (na tablicy ogłoszeń w holu instytucji) – 17 szt.;

- ✓ liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w artystycznych stałych zajęciach pozalekcyjnych – 131;
- ✓ liczba osób dorosłych uczestniczących w artystycznych stałych zajęciach – 35;
- ✓ liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w spotkaniach/imprezach – 995;
- ✓ liczba osób dorosłych uczestniczących w spotkaniach/imprezach – 963;
- ✓ liczba podjętych inicjatyw skierowanych do zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży – 26;
- ✓ liczba podjętych inicjatyw skierowanych do zagospodarowania czasu wolnego dorosłych mieszkańców – 17.

W ramach działań profilaktycznych oraz w celu podniesienia społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy w rodzinie publikowano na stronie bip GOPS oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy Burzenin informacje o lokalnym systemie pomocy

i wsparcia dla osób uwikłanych w zjawisko przemocy.

II. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

W ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się prace grup roboczych, zajmujących się opracowywaniem planów pomocy dla konkretnych rodzin, z uwzględnieniem wszechstronnych działań ze strony przedstawicieli następujących instytucji: Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkół, policji, ochrony zdrowia, zespołu kuratorskiego, organizacji pozarządowej.

W 2023 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. W celu rozwiązania problemu w indywidualnych przypadkach powołano 10 grup roboczych/grup diagnostyczno - pomocowych (19 posiedzeń), które opracowały i realizowały plan pomocy dla 10 rodzin. W ramach prac grup roboczych/grup diagnostyczno – pomocowych, podejmowano również działania wobec sprawców przemocy, w tym motywowano do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych lub psychologiczno - terapeutycznych oraz skorzystania z profesjonalnej pomocy terapeutycznej (w szczególności podjęcia leczenia uzależnienia).

Zespół Interdyscyplinarny podejmował działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” wobec 10 rodzin, w których występowały symptomy stosowania przemocy. W 5 przypadkach postanowiono zakończyć postępowanie, z powodu ustania przemocy bądź też uznania o braku zasadności podejmowania działań.

Zespół Interdyscyplinarny zajmował się diagnozowaniem problemu przemocy w rodzinie, rozpowszechnianiem informacji o instytucjach udzielających pomocy, monitorowaniem sytuacji rodzin, dokumentowaniem podejmowanych działań, inicjowaniem interwencji w środowisku.

Rodzinom dotkniętym przemocą lub zagrożonym tym zjawiskiem w roku 2023, **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Burzeninie** udzielał wsparcia w formie pracy socjalnej oraz doradztwa, środowiska te były systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych.

GOPS zapewnia również obsługę organizacyjno – techniczną Zespołowi Interdyscyplinarnemu.

Komisariat Policji w Złoczewie podejmował następujące działania na terenie gminy Burzenin:

- przeprowadzono 3 interwencje związane z dysfunkcyjnym działaniem środowiska rodzinnego. W jednym przypadku agresywnego zachowania i realnego zagrożenia dla domowników wobec osoby wszczynającej awantury zostały zastosowane doraźne środki o charakterze izolacyjnym;
- po przeprowadzonych interwencjach dzielnicowy KP w Złoczewie odwiedzał rodziny, podczas wizyt szczegółowo ustalano charakter interwencji oraz zachowanie sprawcy. W razie stwierdzenia incydentalnej dysfunkcji rodzinnej, dzielnicowy przeprowadzał rozmowy z domownikami, pouczając o sposobach postępowania oraz obowiązujących przepisach karno – sankcyjnych;
- w przypadkach powtarzających się interwencji, rodziny obejmowane są nadzorem służbowym i z chwilą uzyskania informacji o symptomach stosowania przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinach wdraża się procedurę „Niebieskiej Karty”. W roku 2023 Komisariat Policji w Złoczewie prowadził łącznie 10 procedur NK, z czego 2 wdrożone zostały w 2022 r. Należy zwrócić uwagę na to, iż większość prowadzonych procedur NK związanych jest z nadużywaniem alkoholu;
- osoby pokrzywdzone każdorazowo informowane są o instytucjach udzielających pomocy ofiarom przemocy (GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, PCPR,) oraz o możliwości kontaktowania się z dzielnicowym celem podjęcia niezbędnych działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzinnej;
- w przypadku występowania symptomów nadużywania alkoholu informowana jest o tym fakcie GKRPA w Burzeninie;
- systematyczne monitorowanie rodzin, w których dochodzi do konfliktów;
- przeprowadzanie rozmów profilaktyczno – ostrzegawczych;
- udział dzielnicowego w szkoleniach mających na celu podniesienie kompetencji podczas realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Rodziny zagrożone oraz doświadczające przemocy miały możliwość korzystania z pomocy w **Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin**. W roku 2023 dyżury Instruktora Terapii odbywały się w każdy poniedziałek w godzinach od 15:30 do 18:30 (budynek OSP w Burzeninie, ul. Kościelna 15).

W roku sprawozdawczym 4 rodzinom doświadczającym przemocy udzielono porad stacjonarnych jak i telefonicznych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Burzeninie podjęła próbę działania wobec 19 osób nadużywających alkoholu, w tym 7 zachowujących się agresywnie w stosunku do domowników. W/w osoby wzywane były na posiedzenia GKRPA podczas których przeprowadzano rozmowy motywacyjno – informacyjne nt. możliwości podjęcia leczenia uzależnienia oraz form wsparcia oferowanych dla osób z problemem alkoholowym.

III. Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

- 1) motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych – 4 osoby
 - ✓ liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno terapeutycznych – 0
- 2) przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc

- ✓ liczba osób korzystających z porad w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin – 4.
- ✓ liczba osób objętych działaniami GKRPA w Burzeninie – 7;
- ✓ liczba sprawców przemocy izolowanych od osób krzywdzonych – 2;
- ✓ liczba nakazów opuszczenia lokalu – 1.

IV. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

Uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach, warsztatach przedstawicieli podmiotów podejmujących działania na rzecz rodzin i osób uwikłanych w przemoc:

- ✓ liczba szkoleń, konferencji, warsztatów – 13;
- ✓ liczba uczestników – 6.

Realizacja znacznej części działań nie wiązała się z ponoszeniem wydatków, bowiem zadania te wykonywane były w ramach statutowego działania jednostek, realizujących Program na rzecz zapobiegania przemocy. Działalnością taką była m.in. akcja informacyjno-edukacyjna prowadzona przez placówki oświatowe w zakresie przeciwdziałania przemocy, udzielanie pomocy pedagogicznej oraz psychologicznej, realizowanie pracy socjalnej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Burzeninie, działania w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zadania związane z zapobieganiem przemocy na terenie gminy Burzenin są trudne do realizacji z uwagi na brak infrastruktury socjalnej. Nie dysponujemy lokalem, w którym schronienie znaleźć mogą osoby doświadczające przemocy. Często problemem jest również niechęć do współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów.

Opracowanie sporządzono na podstawie informacji własnych oraz uzyskanych od: Komisariatu Policji w Złoczewie, GKRPA w Burzeninie, Punktu Konsultacyjnego w Burzeninie, Zespołu Szkół w Burzeninie, Zespołu Szkół w Waszkowskim, Gminnej Biblioteki i Gminnego Domu Kultury w Burzeninie.

Przewodniczący Rady
Margorzata Pióciennik
 Margorzata Pióciennik